Скоропад С.
Науковий керівник: к.психол.н., доц. Гонтаренко Л.О.
НУЦЗУ

МОНГОЛЬСЬКА НАВАЛА ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ЗОЛОТООРДИНСЬКОГО ІГА

Монгольська навала в середині XIII століття стала одним з найважливіших і найбільш руйнівних етапів в історії України. Протягом 1237–1241 років війська монгольського хана Батия знищили ключові міста, такі як Київ, Чернігів, Галич та інші, а також встановили контроль над величезною територією, включаючи землі сучасної України. Цей період відомий як золотоординське іго, яке спричинило значні зміни в політичній, економічній та соціальній структурі регіону. Визначення наслідків цієї навали допомагає зрозуміти подальший розвиток української історії та культури. Поява терміна "монголо-татари" зумовлена багатьма обставинами. Так, китайські хроністи, описуючи народи, що проживали на північ від Китаю, у Великому Степу, називали всі степові етнічні об'єднання одним іменем - "татари", так як ми називаємо "європейцями" французів, іспанців та ін.

Монгольська навала розпочалася в 1237 році, коли війська Батия вторглися на територію Південної Русі. За короткий час вони зруйнували численні міста та спустошили великі території. Одним із найбільших ударів для Київської Русі став падіння Києва в 1240 році, що стало символом краху старої руської державності. Після цього монголи продовжили свій наступ на Галичину, Волинь та Чернігівщину, а вже до середини 1240-х років встановили фактичний контроль над більшою частиною українських земель.

Під монгольським владарюванням українські землі стали частиною Золотої Орди, а місцеві князі були змушені сплачувати величезну данину монголам, втрачаючи свою політичну незалежність. Золотоординське іго стало системою васалітету, де місцеві правителі зберігали певну автономію, але залежали від монгольських ханів. Це призвело до значних змін у соціальній та економічній структурах, адже обтяжливі податки і терор з боку ординців

уповільнили розвиток місцевого господарства, а культурне життя зазнавало негативних впливів.

Незважаючи на труднощі, золотоординське іго мало й певні економічні переваги. Під владою Орди відновилися торгові зв'язки з іншими частинами монгольської імперії та Сходом. Однак цей період характеризувався великою кількістю спустошених територій і демографічними втратами, що значно ослабило українські землі.

Монгольська навала та встановлення золотоординського іга мали довготривалі наслідки для України. Цей період став початком тривалої політичної залежності українських земель від Орди, що позначилося на культурному, економічному та соціальному розвитку. Хоча існували й позитивні аспекти, такі як відновлення торгових зв'язків, загальні наслідки були вкрай негативними, і вони спричинили значний занепад старої руської державності. Проте саме після цього періоду розпочався поступовий процес відродження національної ідентичності та боротьби за незалежність, що стало основою для подальшого розвитку української державності.

Стішов В.О.
Науковий керівник: д.і.н., провідний
науковий співробітник, Рендюк Т. Г.
ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України

АДАПТАЦІЯ В НІМЕЧЧИНІ ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ІЗ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Адаптації емігрантів нині є глобальною проблемою світового масштабу. Її причиною можуть бути: стихійні лиха, техногенні катастрофи, війни та ін., що змушують мирне населення залишати місце проживання та шукати прихисток як в інших регіонах своєї держави, так і поза її межами.

Проблематику інтеграції вимушених переселенців у різних аспектах висвітлено в публікаціях як демографів, політиків, представників суспільної географії, психологів, економістів, так і етнологів (Е. Лібанова, Т. Рендюк, В. Скляр, Д. Дудка, О. Макарова, В. Мойсюк, Д. Лобанок, О. Позняк,